

LATVIJAS ĀRSTS

LATVIJAS ĀRSTU BIEDRĪBAS ŽURNĀLS

2012 [nr.1]

Aknu encefalopātija

Antikoagulantu terapija

Hipoglikēmija

Miega traucējumi

Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca bija, ir un būs!

Es skatos tajā laikā, kad manis nebija,
lai redzētu to laiku, kurā manis nebūs vairs.

O. Vācietis

Irlavas slimnīcas galvenā ārste un valdes locekle Valentija Embure.

2011. gada 24. septembra pēcpusdienā svinējām Irlavas slimnīcas 161 gada jubileju. Vispirms viesiem izrādījām slimnīcu pēc remontiem, kas tika sākti jau 2000. gadā. Pēdējais posms tika pabeigts jau ar Eiropas fondu līdzekļu piesaisti 2011. gada martā. Pirmos remontus finansēja Irlavas pagasta padome, tad – Tukuma rajona padome, un pēdējo posmu – Tukuma novada dome (mūsu uzņēmuma īpašnieki hronoloģiskā secībā).

Neliels ieskats vēsturē. Lai piesaistītu ārstu pastāvīgam darbam Irlavā, Kurzemes muižniecībai vajadzēja celt doktorātu – ēku ārsta dzīvoklim un slimnieku telpām. Toreizējā Valdheima šai sabiedriskajai būvei izrādījās atbilstošākā vieta:

izdevīgs ģeogrāfiskais stāvoklis, lēta un saimnieciski neizmantojama zeme, viegli pieejami celtniecības resursi. 1830. gadā Irlavā uzmūrēja kapitālu doktorāta ēku.

Ieradies par ārstu Grenčos un Irlavā, Heidelbergā studējušais **Gustavs Hermanis Korpfs** te nostrādāja visu savu darba mūžu – turpat 50 gadu. 1850. gadā likti pirmsākumi slimnīcai: atsevišķā ēkā iekārtots pirmais stacionārs ar 20 slimnieku gultām. Tas atradies bruņniecības apgādē.

Slimnīcu jūtami pilnveidojis **Ādolfs Katerfelds**. Irlavas slimnīcā 1905. gadā izbūvēta kanalizācija un ūdensvads (bijis pat siltā ūdens krāns), atvēra arī infekcijas slimību nodaļu, slimnieku uzņemšanai ierīkojot atsevišķu ieeju. Ap slimnīcu tika izveidoti pirmie apstādījumi.

Ceturtdaļgadsimtu (1923–1948) slimnīcu vadījis tālu izslavētais leģendārais ārsts **Krišjānis Katlaps**. Viņš ierakstījis krāsainas lappuses tiklab slimnīcas, kā arī plaša mēroga kultūrvēsturē.

Irlava lepojas ar saviem dižgariem, kuriem K. Katlaps pieskaitāms. Pēc 1. pasaules kara no divām mazām istabiņām ar dažām gultām tika izveidota lepna slimnīca ar visām labierīcībām, kur var novietot ap 50 slimnieku. 1936. gadā pēc budžeta līdzekļu piešķiruma slimnīcas modernizācijā un labiekārtošanā ielikts visvairāk darba. Ēkai uzcelts arī otrais stāvs, sākotnēji gan personāla dzīvojamām telpām, likvidēts korpusa rietumgalā esošais zirgu stallis, jo nu jau ārstu nepieciešamības gadījumā pie slimnieka nogādājusi mašīna.

Latvijas brīvvalsts gados Irlavas un Grenču Sarkanā Krusta slimnīca pamazām apgādāta ar daudzveidīgu modernu aparāturu. Interesanti – slimnīca darbinājusi savu līdzstrāvas ģeneratoru, arī uzlādējusi akumulatorus. Slimnīcas telpās bijis elektriskais apgaismojums jau tad, kad viscaur apkārtnē vēl izlīdzējās ar liesmas gaismekļiem. Kad Irlavu sasniedza maiņstrāvas līnija, daudzos medicīnas aparātus vajadzējis nomainīt.

Pēckara laikā Irlavas slimnīca ar toreizējām 120 slimnieku vietām nodēvēta par lielāko un labāk iekārtoto lauku slimnīcu. Kā nekā Irlavā tolaik bijusi ne vien terapeitiskā, bet plaša ķirurģiskā nodaļa, vēl ģinekoloģiskā un dzemdību nodaļa, infekciju un tuberkulozes nodaļas.

Kopš 2009. gada septembra Irlavas SK slimnīca ir dienas stacionārs ar 25 gultām, kur turpinām paliatīvo terapiju un aprūpi, ko sākam 2002. gadā. Tā kā te ir lauki un slimnieki ir smagi slimi, ir ēdināšanas un izguldināšanas iespējas, lai varētu palikt pa nakti. Ir arī sociālās aprūpes nodaļa – maksas pakalpojums. Ambulancē strādā ģimenes ārste I. Bēniņa ar divām medicīnas māsām. Iedzīvotājus pieņem stomatologs – tas gan ir maksas pakalpojums. Slimnīcas vadītāja ir Valentija Embure, nodaļā strādā terapeite Sanita Kaminska, kā arī pārējais kolektīvs – kopā 24 darbinieki, bez kuriem slimnīca nevar eksistēt.

161 gada jubilejas balle bija jauka, viesu skaits – ap 100. Pateicāmie esošajiem darbiniekiem, godinājām bijušos kolēģus, kas Irlavā nostrādājuši 30–40 gadus. Sveica mūs daudzi. Priecājamies, ka esam, un mūsu moto – Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca bija, ir un būs!

Valentija Embure,

Irlavas slimnīcas galvenā ārste un valdes locekle

Irlavas slimnīcas kolektīvs un viesi svētku reizē.

